

Varkensboer wil in Overijssel een stal bouwen voor 20 duizend varkens; de commotie verbaast hem

'Wie heeft er last van een megastal?'

Interview Jan Schuttert

'Overal in de wereld zijn stallen van 90 duizend varkens heel gewoon, zegt de handelaar.

Van onze verslaggeefster Anja Slijter

OMMEN Dertig jaar geleden haalde Jan Schuttert (48) met zijn vader de varkens bij de boeren op. 'Deze boer had 47 varkens in dat schuurtje, wijst hij, 'daar op de hoek zat een hele grote met 110 varkens.'

We rijden langs een kronkelig weggetje in Junne, een oud Overijssels buurtschap aan de Vecht. De boeren zijn vertrokken. Andere bewoners hebben paleisjes gemaakt van de voormalige varkensboerderijen.

Nadat de automatisering zijn in-

trede had gedaan en het stro uit de stallen was verdwenen, kon de boer meer varkens aan, vertelt varkensboer en -handelaar Schuttert. Daarmee kelderde ook de prijs (400 gulden toen -136 euro nu) en werden de stallen steeds groter.

Nu denken boeren in aantallen van 20 duizend. 'Dat vind je veel? Wat is veel? Een haar op een hoofd is niet veel, een haar in de soep wel.' Hij wil maar zeggen: het ligt aan het referentiekader. 'Overal in de wereld zijn stallen van 90 duizend varkens heel gewoon.'

Schuttert exporteert 11 miljoen vleesvarkens per jaar naar Duitsland. De omzet is 90 miljoen euro. Hij heeft drie stallen met vijfduizend fokzeugen en biggen en wil een nieuwe bouwen voor '20 duizend varkens.

Het is de economie die daarom vraagt, zegt hij. 'Willen we die megagrote bedrijven niet, dan gaan boeren de grens over.'

Hij begrijpt heel goed dat in het kleinschalige landschap van Junne geen megastal past. 'Maar dat gebeurt ook niet', zegt hij. Om even daarna op de plaats waar hij zijn stal wil bouwen te vragen: 'Maar wie heeft hier nu last van?'

Hij staat op een, ver-geleken bij het vorige coulissenlandschap, opvallend plat stuk land. In de verte liggen Vroomshoop en Beerzerveld. Aan de andere kant zoemt de N36 van Ommen naar Almelo. 'Dit is een toplocatie, 3 kilometer weg van de natuur.'

Schuttert is helemaal verrast door de commotie over megastallen en de actie om de landbouwontwikkelingsgebieden te wijzigen. 'Je kunt niet halverwege het

Jan Schuttert
Foto Harry Cock

spel de regels veranderen.' Maar hij is ook laconiek. 'Als deze stallen sociaal niet gedragen worden, leg ik mij daarbij neer.'

Hij verwijt de actiegroepen louter nimbygedrag (not in my backyard), maar vindt: ook dat 'iedereen het recht heeft iets te vinden'. 'Dat is democratie.'

De discussie moet wel plaatsvinden op basis van argumenten. Vooral over het argument dat een megastal het landschap ontsiert, raakt hij niet uitgepraat. 'En dit dan? Dit past wel goed in het landschap?', zegt hij bij een kalverenbedrijf en een opslagloods.

Bij zijn eigen spiksplinternieuwe varkensbedrijf stopt hij de auto. 'Nou mogen jullie beoordelen.' De groene stallen en de meta-

len graansilo vormen een strak geheel. Dan wijst hij onderweg op verouderde varkensboerderijen. Hij kocht de varkensrechten. 'Voor één megastal ruim ik vijftien van deze op. Deze boeren hebben geluk. Wie zou er niet zo warm willen saneren?'

'Naar een agropark? Nee, ik wil bij mijn varkens wonen'

In zijn ogen heeft een megastal alleen voordelen. Als boer gaat het hem vooral om de efficiëntie in voedselverbruik en energieverbruik. Daarnaast is er een enorme milieuwinst.

Verbeterde technieken reduceren 60 procent van de geur-, 50 procent van de fijnstof- en 95 procent van de ammoniakuitstoot.

'Met volle vrachtwagens zijn er minder transportbewegingen en door met vijftien werknemers te werken gaat het werkplezier erop vooruit.'

En het varken? Hoe zit het daarmee? Schuttert geeft de beesten een ketting om mee te spelen en een iets groter, luchtgekoeld hok. Hij beseft dat hij nog lang niet aan de normen van de comfort class-stal voldoet. Maar hij is bang voor de kosten. 'Het is heel goed dat het wordt Onderzocht, maar ik durf het niet aan. Wie wil mijn duurder varkens kopen?'

De tegenstanders van de megastal vinden dat deze op een industrieterrein thuishoort. Maar dat wil er bij Schuttert niet in. Met agroparken zal de branche een fase bereiken, waaraan Schuttert niet meer meedoet. 'Ik wil bij mijn varkens wonen.'

Hij kan met een stal van 20 duizend 'wel even vooruit.'